Здраве без граници

Health Without Borders

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 2022 г.

За сдружението

Сдружение "Здраве без граници" е неправителствена организация, основана от българския екип, работил за международната хуманитарна организация "Лекари без граници" (MSF).

Сдружението е официално регистрирано през месец май 2004 г.

История

През февруари 2000 г. "Лекари без граници" – Швейцария разкрива медицински център, наречен "Център за сексуално здраве". Основните дейности са, диагностика, лечение и профилактика на сексуално преносими инфекции и превенция на ХИВ/СПИН, включително доброволно консултиране и тестване за ХИВ.

През 2003 г. стартира проект, целящ подобряването на достъпа до първична медицинска помощ за ромското население на квартал "Факултета", София.

През август 2003 г. започва дейност Мобилна клиника. В него се предоставят услуги за диагностика и лечение на ППИ за хора с рисково сексуално поведение – проституиращи мъже и жени, лица употребяващи интравенозни наркотици и бездомни. Основната идея е да се доближи медицинската помощ до хора със затруднен достъп до медицински услуги.

Преди "Лекари без граници" да прекрати мисията си в България, е взето решение да се подкрепи създаването на ново българско сдружение, което да поеме и развие инициираните проекти.

Екипът от професионалисти, представляващ "сърцето" на сдружение "Здраве без граници", продължава да работи в същото направление.

Мисия, визия, цели

Ние вярваме, че всеки човек трябва да е здрав и да получава подкрепа, когато се нуждае от нея.

Ние, в сдружение „Здраве без граници", работим за:

- Осигуряване на превенция, диагностика и лечение на ХИВ и сексуално преносимите инфекции, като се ръководим от принципите на Световната здравна организация в областта.
- Съдействие за предоставянето на психологическа, социална, консултативна и правна подкрепа включително, но не само по темата за сексуално преносимите инфекции
- Застъпничество за за правата на пациентите в България.

Средствата за постигане на целите на сдружението са:

- Предоставяне на здравни, образователни и социални услуги за превенция и лечение на сексуално преносимите инфекции.
- Оказване на социално-психологическа и здравна подкрепа на рискови общности, включително на хора, живеещи с ХИВ, чрез консултации, обучения, семинари и индивидуална подкрепа.

- Реализиране на застъпнически кампании за намаляване на стигмата спрямо различни рискови общности с оглед зачитането на основните човешки права.
- Организиране на форуми, срещи, семинари, конференции и други мероприятия, свързани с постигане целите на сдружението.
- Развитие и участие в национални и международни проекти и програми, свързани с целите на сдружението.
- Разработване на анализи, вкл. извършване на научно-изследователска дейност, и разпространение на информационни материали с оглед постигане целите на организацията.
- Обучение на кадри, сътрудничество с експерти или с други организации със сходна цел, създаване и участие в работни групи, както и други подходящи начини за осигуряване постигането на целите си.

Здравни специалисти се обучаваха за правните и психологическите аспекти на работата с пациенти с ХИВ и други тежки диагнози

25 инфекционисти, кардиолози, гинеколози, хирурзи и специалисти по здравни грижи и социални дейности участваха в интерактивно обучение, посветено на правните и психологическите аспекти на комуникацията с пациенти с ХИВ и

други тежки заболявания. Форумът се проведе на 15 и 16 декември 2022 г. и бе организиран от сдружение „Здраве без граници“, което управлява единствения в страната център за сексуално здраве CheckPoint София.

В рамките на обучението д-р Маргарита Тарейн (клиничен психолог от Центъра по клинична психология, психосоматика и психоонкология в Аджибадем Сити Клиник болница Токуда) и Александър Миланов (клиничен социален работник в здравния център CheckPoint София), представиха основните аспекти на приемането на диагнозата, защитните механизми за справяне с болестта, както и аспектите на добрата комуникация между лекари и пациенти, които страдат от хронични заболявания.

Д-р Тарейн обърна внимание върху стигмата, която има сериозно отражение върху психичното функциониране на пациентите с ХИВ, включително и самостигмата, която се наблюдава в пациентската общност. В рамките на дискусиите медицинските специалисти поставиха въпроси относно това как да се справят с тревожните мисли и професионалното прегаряне, как да комуникират с пациенти, които са в различни етапи на психично страдание или са конфликтни, недиалогични или силно тревожни и изискващи. Д-р Тарейн акцентира върху важността на изграждането на доверителна връзка като предпоставка за добро въздействие и работещата комуникация между здравните работници и пациентите, както и представи различните типове личности, тревожните разстройства и психопатологичните изменения на личността. Бяха обсъждани случаи от практиката и бяха дадени насоки за справяне с различни ситуации, в които попадат медицинските специалисти.

Във втория обучителен ден правният съветник на CheckPoint София Мартин Грънчаров представи правните аспекти на комуникацията с пациентите с ХИВ. Той коментира престъпленията, свързани с разкриването на ХИВ статуса, излагането на риск от инфектиране на неинфектиран човек, както и хипотезата на умишленото инфектиране. Правният съветник представи националната и международната правна рамка по отношение на престъпленията, свързани с предаването на сексуалнопреносимите заболявания, както и данни, получени от държавните институции (прокуратура, съд и полиция) относно образуваните преписки по отношение на текстовете, свързани с предаването в качеството на престъпление на сексуалнопреносими заболявания. По данни на прокуратурата на България, например, в последните 10 години са регистрирани средно по 1 разследване на такива случаи годишно, като само 1 дело е стигнало до съда и е приключило със осъдително решение (през 2015 г.). В рамките на правния модул на обучението беше поставен акцент и върху правата на пациентите, както и правата и отговорностите на здравните работници, работещи с живеещи с ХИВ, включително при кои случаи здравните работници могат да откажат лечение на пациент. Бяха обсъдени казуси от практиката на отделенията по ХИВ, свързани с разкриването на тайната на диагнозата, както и поведението при жалби и сигнали на пациенти.

„Убедена съм, че инвестицията в знанията и уменията на работещите с пациенти, включително и живеещи с ХИВ, в посока на подобряване на комуникацията между тях, е от ключово значение за постигане на добри лечебни резултати. Също така, опитът ни показва, че често пропуските и конфликтите в комуникацията между лекарите и пациентите се дължат на недоброто познаване на правата и отговорностите на двете

страни“, коментира в рамките на форума Елена Биринджиева, председател на сдружение „Здраве без граници“ и управител на здравния център CheckPoint София.

Здравният център CheckPoint София вече 20 години работи за ранното диагностициране на ХИВ

Всеки пети случаи на ХИВ през 2022 г. е открит в софийския център за сексуално здраве ChekPoint София. Центърът предоставя безплатно и анонимно изследване за ХИВ, както и изследвания на достъпни цени за други сексуалнопреносими инфекции.

Изследването на ХИВ в Центъра за сексуално здраве CheckPoint София се прави с тестове трето поколение, с капка кръв от пръста, а резултатите са готови след 20 минути. При положителен резултат пациентите се придружават по пътя на тяхното лечение до стабилизирането им. За да е достоверен резултатът е необходимо да са минали 35 – 42 дни след потенциален риск от инфектиране.

По повод 1 декември – Световният ден за борба със СПИН здравният център предостави безплатна възможност за изследване за ХИВ. ХИВ през 2022 година е напълно контролируема инфекция и не представлява драстичен риск за общественото здраве, ако бъде открита навреме и пациентите стартират специфично високоефективно лечение. Пациентите, които приемат редовно своята антиретровирусна терапия, след кратко време от старта на терапията спират да предават вируса и могат да имат и здрави, неинфектирани деца.

Проведохме кампания по повод ноември – месецът на мъжкото здраве

Мъжествеността не се изразява в привидната сила и отбягването на здравословните и емоционални проблеми, коментират специалисти

Мовембър е движение, което се заражда в Мелбърн, Австралия. Отличителната му черта са мустаците, които мъже от цял свят пускат в знак на солидарност в предпоследния месец на годината. Самото име „Мовембър“ е игра на думи, идващо от първата сричка на думата „мустаци“ на английски (moustache) в комбинация с името на месец ноември.

Всичко започва от група приятели, които решават да си пуснат мустаци в подкрепа на мъжкото здраве. Мовембър е инициатива, която има за цел да повиши осведомеността относно здравословните проблеми, засягащи мъжете, като рака на простата и рака на тестисите, както и да обърне внимание на психическото здраве на мъжете.

Една от основните цели на Мовембър е да насърчи мъжете да посещават по-често профилактични прегледи. Понякога раковите заболявания се развиват без симптоми и най-сигурният начин за ранно диагностициране са редовните прегледи при уролог и профилактичните изследвания.

CheckPoint София подкрепи един от пациентите с маймунска шарка в България

Единият от четирите случаи на маймунска шарка бе открит от екипа на CheckPoint София.

За съжаление, пациентът, за когото ние полагаме грижи и на когото оказваме емоционална подкрепа и съдействие, е свидетел на всички нерешени в здравеопазването ни проблеми, натрупани с години – от неприветливите условия и лошата храна в болницата, през недостатъчния и преуморен персонал, който има своите особености, до липсата на комуникация и диалог в здравеопазването и отсъствието на дигитализация в помощ на пациентите.

Искрено се надяваме у нас да се приложи ефективен модел за работа при положителни случаи на това заболяване, който да не затруднява пациентите и който им гарантира достойно отношение и третиране и грижи, на каквито всеки има право. Тези два случая са добро начало за тестване на системата и се надяваме пропуските, допуснати в тях, да бъдат отстранени, за да се гарантира качествено здравеопазване на засегнатите.

Проучване: Неконтролируемият прием на PrEP, без проследяване и лекарско наблюдение, увеличава броя на сексуалнопреносимите инфекции

Въвеждането на комбинираната и съвременна антиретровирусна терапия през последните 20 г. даде възможност за контрол на HIV-инфекцията, модулиране на пандемичния потенциал на заболяването, водещо до драстично намаляване на новорегистрираните случаи на HIV и асоциирана смъртност.

Успоредно с този неоспорим успех ***се наблюдава друга обезпокоителна тенденция за нарастваща честота на сексуално предаваните инфекции (СПИ)*** в условията на поведенческите промени на обществото в съвременния свят, както и въвеждането на методи за преекспозиционна профилактика срещу HIV (PrEP), очертаващи се като сериозно глобално предизвикателство пред епидемиологичния надзор. Според последния публикуван доклад на СЗО в световен мащаб годишно се регистрират над 370 мил. (1 млн. дневно) нови случаи на някое от 4-те основни сексуално-преносими заболявания: сифилис, хламидия, гонорея, трихомониаза, допълнително повишаващи риска от HIV-инфектиране (1).

PrEP е комбинация от TDF/FTC (200/245mg) в 1 таблетка, приемана по определена схема преди рисков сексуален контакт и предпазваща до 99% от HIV инфектиране. Одобрен през 2012 г. от FDA, а 2016г и от EMA. СЗО го определя като иновативна стратегия за допълнително ограничаване на HIV сред рискови групи. Над 120 страни са с включени препоръки за PrEP в националните си методични ръководства като метод за превенция. Доказано намаляване на новорегистрираните случаи на HIV с над 30% в страните с национални PrEP програми, осигуряващи и редовен мониторинг за HIV/STI.

Твърдението, че приема на PrEP води до повишен риск от СПИ е противоречиво и не трябва да бъде разглеждано едностранно.(4)(5). Обобщените резултати от проведени осем независими помежду си проучвания сред MSM лица в периода 2018-2019 г. установяват, че ***относителният риск за инфектиране със СПИ е около 1,24 пъти по-висок при приемащите PrEP.*** Същите проучвания достигат и до извод, че ***рискът за инфектиране със СПИ остава сравнително висок и в подобни стойности и сред лица с рисково сексуално поведение, които не приемат PrEP*** (около 24% с данни за лекувана в миналото СПИ). Широкият онлайн достъп, лесното закупуване и ***неконтролиран прием на различни PrEP медикаменти, без допълнително консултиране и тестване, крие риск от неправилна превенция срещу HIV и СПИ.*** Стартирането на PrEP в специализиран център, предлагащ комбинирани услуги в посока сексуално здраве, може допълнително да ограничи риска от инфектиране със СПИ, поради по-честото тестване и насочено търсене (особено на безсимптомни СПИ), водещи до повишена здравна и сексуална култура в индивидуален и обществен план.

Данни от проведеното проучване:

Проучени са демографските и клинико-лабораторни характеристики на 286 лица от мъжки пол за период 18 месеца, стартирали PrEP след негативен HIV статус, изследвана бъбречна функция и консултация със специалист по инфекциозни болести в условията на Център за сексуално здраве CheckPoint – Sofia. 91% от изследваните лица са български граждани. 9% чуждестранни граждани.

Клинико-епидемиологични характеристики на изследваните лица:

- 98% съобщават за рискови сексуални контакти с други мъже (MSM);
- 53% са ваксинирани срещу вирусен хепатит „В“ (40% от тях са до 29 г. възраст);

- 27% (77/286) от стартиращите PrEP съобщават за лекувана в миналото сексуално преносима инфекция;
- 91% (260/286) предпочитат схема на прием: on demand (при необходимост);
- липсват лица с документирано хронично бъбречно заболяване или изявена бъбречна дисфункция.

След стартиране на PrEP са проследени доброволно около 56% (160/286) от преминалите лица с поне еднократен контролен преглед или изследване:

- Липсват новоинфектирани с вируса на HIV, вирусен Хепатит В или С;
- допълнително ваксинирани срещу вирусен хепатит В са 16 , а срещу HPV 10;
- липсват лица със съществени отклонения в контролните бъбречни показатели;
- новодиагностицирани сексуално преносими инфекции: 32% (51/160) от проследените.

Новодиагностицирани сексуалнопреносими инфекции: при 32% (51/160) от проследените:

- Сифилис: 9% (25/160) – около 80% в първи стадий, лекувани с Benzylpenicillin и проследявани от дерматовенеролог. *Проследяването е с изследване на кръвна проба за TPHA/RPR и количествено тестване за Treponeta pallidium.*
- хламидия2: 5% (14/160). *Проследяването е с изследване на урина или уретрален секрет за антигенен тест или гърлен/ректален секрет за PCR диагностика.*
- ано-ректална гонорея: 4% (12/160);
- при 2 пациенти: гонорея + хламидия

Поради нарастващата антибиотична резистентност, всички пациенти с положителен резултат стартират терапия след допълнително изследвана антибиограма.

Изводи:

Забележителният успех в борбата с HIV се очертава като водеща причина за повишеното разпространение и честота на сексуално преносимите инфекции с размери на глобална епидемия. ***PrEP категорично не е причина за ръста на СПИ, но може отчасти да улесни трансмисията им и да утежни допълнително общата епидемиологична ситуация и то най-вече при лица, които приемат профилактика неконтролирано.*** Крайно необходимо е включване на препоръки за PrEP в националното методично ръководство за ХИВ/СПИН и въвеждане на допълнителен скрининг за СПИ, вкл. и сред HIV-позитивните пациенти.

Изключително важна е ролята на специализираните центрове за сексуално здраве и приложението на паралелен и колаборативен подход към двете

успоредни пандемии (HIV/СПИ), включващ комбинацията от: назначаване на PrEP; включване на допълнителни методи на превенция (презервативи, ваксини); извършване на периодично тестване за СПИ, особено сред рискови групи, с цел откриване и на безсимптомни случаи с важно епидемиологично значение.

📉 До 1 декември 2022 г., CheckPoint Sofia I Център за сексуално здраве, е направил 2736 теста за ХИВ, от които 48 са с положителен резултат.

👉С положителен резултат са близо 2% от всички изследвани за ХИВ от нашия здравен център пациенти.

📈Сравнено с националната статистика, здравният център продължава да открива близо всеки пети с ХИВ в страната.

👨‍⚕️По данни на Министерство на здравеопазването от 1986 г. до 25.11.2022 г. в България са регистрирани общо 4 020 лица с ХИВ инфекция. Близо 2 000 от тях се лекуват. От началото на 2022 г. са открити нови 299 живеещи с вируса.

❤️Благодарим за подкрепата и партньорството на всички наши приятели, благодарение на които продължаваме, въпреки липсата на национална политика за превенция на ХИВ.

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

на ЗДРАВЕ БЕЗ ГРАНИЦИ Сдружение

към 31.12.2022 г.

АКТИВ			ПАСИВ		
Раздели	Сума (хил. лева)		Раздели	Сума (хил. лева)	
	2022 г.	2021 г.		2022 г.	2021 г.
а	1	2	а	1	2
А. Нетекущи (дълготрайни) активи	4	8	А. Собствен капитал	41	48
Б. Текущи (краткотрайни) активи	51	51	Б. Финансирания и приходи за бъдещи периоди	14	11
СУМА НА АКТИВА (А + Б)	**55**	**59**	**СУМА НА ПАСИВА (А + Б)**	**55**	**59**

Съставител: .....
Даниел Барутев /за Одит Уеб ЕООД/

Ръководител: .....
Елена Тодорова Биринджиева

Дата на съставяне: 10.03.2023 г.

ОДИТ УЕБ ЕООД AUDIT WEB СОФИЯ

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ

на ЗДРАВЕ БЕЗ ГРАНИЦИ Сдружение
за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.

	Статии	Сума (хил. лв.)	
		2022 г.	2021 г.
1.	Приходи от дейността	83	93
2.	Разходи за дейността	77	92
	РЕЗУЛТАТ	**6**	**1**
3.	Печалба (загуба) от стопанска дейност	(6)	(12)
	РЕЗУЛТАТ	**0**	**(11)**

Съставител: .....
Даниел Барутев /за Офит Хеб ЕООД/

Ръководител: .....
Елена Тодорова Бириндиева

Дата на съставяне: 10.03.2023 г.

ОФИТ УЕБ ЕООД WEB СОФИЯ

Съкратен отчет за приходите и разходите съгласно СС 1
Седалище и адрес: гр. София 1574, ХРИСТО СМИРНЕНСКИ, бл.13, вх.1, ет.10, ап.48, ЕИК: 131252317

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
за стопанската дейност

на ЗДРАВЕ БЕЗ ГРАНИЦИ Сдружение
за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.

Статии		Сума (хил. лв.)	
		2022 г.	2021 г.
1.	Нетни приходи от продажби	6	29
2.	Разходи за суровини, материали и външни услуги	5	17
3.	Разходи за персонала	7	22
4.	Разходи за амортизации и обезценки		1
5.	Други разходи	1	1
Финансов резултат (печалба или загуба)		**(7)**	**(12)**

Съставител: .....
Даниел Барутев /за Одит Уеб ЕООД/

Ръководител: .....
Елена Тодорова Биринджиева

Дата на съставяне: 10.03.2023 г.